

Na podlagi petega odstavka 183. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) Vlada Republike Slovenije izdaja

ODLOK

o Programu porabe sredstev sklada za podnebne spremembe za leta 2023 -2026

1. člen

S tem odlokom se sprejme Program porabe sredstev sklada za podnebne spremembe za leto 2023 - 2026 (v nadaljnjem besedilu: Program), ki je v Prilogi, ki je sestavni del tega odloka.

2. člen

(1) Ne glede na skupni znesek, določen v Programu za posamezni ukrep, se lahko 20 % tega zneska v okviru istega ukrepa prenese in prerazporedi v naslednja leta.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko v okviru istega ukrepa v naslednja leta prenese in prerazporedi tudi več kot 20 % zneska, določenega v Programu za posamezni ukrep, če je za ta ukrep že sklenjen sporazum ali pogodba, kar se uredi z aneksom k temu sporazumu ali pogodbi.

KONČNI DOLOČBI

3. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 48/23).

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-56/2023-

Ljubljana,

EVA 2023-2570-0027

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik

Priloga:

Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leto 2023 – 2026 (v mio EUR)

Ukrep	2023	2024	2025	2026	Skupni znesek
Skoraj nič energijske in brezemisijske stavbe					
Javne stavbe (širši in ožji javni sektor) ter posebne vrste stavb	0,000	14,000	18,000	18,000	50,000
Stanovanjske stavbe	0,300	16,000	17,000	17,000	50,300
Trajnostna mobilnost					
Naložbe v infrastrukturo za aktivno mobilnost	0,000	10,000	14,000	28,000	52,000
Brezemisijska vozila	0,000	39,750	28,000	28,000	95,750
Mehki ukrepi trajnostne mobilnosti	0,000	1,250	2,000	3,000	6,250
Obnovljivi viri energije					
Sofinanciranje projektov (individualnih in skupnostnih) samooskrbnih sončnih elektrarn	17,000	8,000	0,000	0,000	25,000
Sofinanciranje projektov plavajoče fotovoltaike	0,000	0,000	20,000	20,000	40,000
Geotermija	0,000	4,000	4,000	4,000	12,000
Izgradnja dela ureditev HE Mokrice	0,000	0,000	0,000	6,000	6,000
Spodbujanje zamenjave starih kurilnih naprav na lesno biomaso z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso ali s toplotnimi črpalkami	31,000	28,000	26,500	26,500	112,000
Razogljičenje gospodarstva					
Kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov	28,750	28,000	28,000	0,000	84,750
Sofinanciranje EU projektov	0,000	10,000	10,000	9,000	29,000
Vrtljivi sklad za mlada podjetja v nizkoogljičnih dejavnostih	0,000	0,000	0,000	5,000	5,000
Podpora uvajanju krožnega gospodarstva	0,530	0,760	0,600	0,000	1,890
ESG vavčerji – trajnostno poročanje MSP	2,100	0,000	0,000	0,000	2,100
Ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov					
Ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	0,000	2,000	2,000	2,000	6,000
Podnebno financiranje					
Podnebno financiranje	1,500	2,500	3,000	3,500	10,500
Komuniciranje, ozaveščanje					
LIFE CARE4CLIMATE	5,000	2,500	2,500	1,200	11,200
LIFE prilagajanje - SLOVE LIFE4ADAPT	0,000	2,000	2,500	2,000	6,500

Ukrep	2023	2024	2025	2026	Skupni znesek
Sofinanciranje LIFE tradicionalnih projektov iz podprograma »Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje« in podprograma »Prehod na čisto energijo«	0,100	0,300	0,300	0,300	1,000
Sofinanciranje nevladnih organizacij	1,300	1,000	1,500	1,000	4,800
Projekti za ozaveščanje javnosti in usposabljanje deležnikov	0,500	3,500	3,500	3,500	11,000
Digitalna podpora podnebnemu prehodu					
Digitalna podpora podnebnemu prehodu	0,890	4,800	5,500	1,500	12,690
Tehnična pomoč					
Tehnična pomoč	4,000	4,000	4,000	4,000	16
Doseganje ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov - enote					
Doseganje ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov - enote	3,000	0,000	0,000	0,000	3,000
Kritje stroškov poslovanja Eko sklada					
Kritje stroškov poslovanja Eko sklada	2,000	2,000	2,000	2,000	8,000

Preglednica noveliranih ukrepov in porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leto 2023 (v mio EUR)

Ukrep	2023	Skupni znesek
Razogljičenje, emisije toplogrednih plinov, ukrepi na področju gozdarstva, kmetijstva in odpadkov		
Ukrepi za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v gozdarstvu	2,822	2,822
Ukrepi za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v kmetijstvu	6,597	6,597
Predelava odpadnega blata iz komunalnih in skupnih čistilnih naprav (monosežig)	0,100	0,100
Razogljičenje, emisije toplogrednih plinov, ukrepi v gospodarstvu		
Subvencije za domače in tuje investicije v dejavnostih, pomembnih za prehod v nizkoogljično, krožno in podnebno odporno gospodarstvo	10,000	10,000
Razogljičenje, obnovljivi viri energije		
Izgradnja zaprtega reinjekcijskega sistema vrtin	2,068	2,068
Strokovne podlage za verigo HE na srednji Savi	0,562	0,562
Energetska učinkovitost, industrija		
Finančne spodbude za podjetja za naložbe v ukrepe energetske učinkovitosti	4,476	4,476
Energetska učinkovitost, stavbe		
Trajnostna gradnja z lesom	0,660	0,660
Trajnostna gradnja skoraj ničenergijskih stavb	21,818	21,818

Ukrep	2023	Skupni znesek
Energetska sanacija stavb	2,000	2,000
Naložbe v večjo energijsko učinkovitost stavb	0,049	0,049
Brezplačno energetsko svetovanje energetsko revnim občanom (program ZERO)	0,116	0,116
Spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE	15,000	15,000
Spodbude za doseganje večje energijske učinkovitosti in stopnje samooskrbe na področju skoraj ničenergijskih stavb	3,000	3,000
<i>Energetska učinkovitost, promet</i>		
Finančne spodbude za podjetja za naložbe v trajnostno mobilnost	0,035	0,035
Nakup novih vozil za prevoz potnikov	3,000	3,000
Nakup novih vozil za izvajanje potniškega prometa	7,000	7,000
Spodbujanje okolju prijaznejšega prevoznitstva v cestnem prometu	9,125	9,125
Izgradnja kolesarske infrastrukture	0,985	0,985
Ureditev in izgradnja parkirišč za kolesa na železniških postajah	3,502	3,502
Spodbujanje trajnostne mobilnosti na območjih ohranjanja narave	1,450	1,450
Izgradnja kolesarskih povezav v okviru dogovora o razvoju regij	8,000	8,000
Spodbujanje trajnostne mobilnosti na območjih ohranjanja narave – polnilne postaje	0,037	0,037
Spodbujanje gradnje infrastrukture za alternativna goriva in nakupa vozil na alternativna goriva	9,000	9,000
Nadgradnja železniških prog	15,392	15,392
Spodbujanje železniškega tovornega prometa	10,716	10,716
Nakupi novih, okolju prijaznih komunalnih vozil	0,032	0,032
<i>Energetska učinkovitost, večsektorski ukrepi ter ozaveščanje in informiranje</i>		
Zelena delovna mesta	2,659	2,659
Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju	2,239	2,239
LIFE BioTHOP	0,015	0,015
LIFE Turn to e-Circular	0,177	0,177
LIFE HIDAQUA	0,023	0,023
Sofinanciranje prireditev v podporo trajnostnemu razvoju	0,497	0,497
LIFE IP RESTART	0,222	0,222
<i>Prilagajanje</i>		
Izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti	1,738	1,738
Sofinanciranje programov na področju naravnih nesreč	17,961	17,961
LIFE Amphicon	0,279	0,279

Skupni pregled porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leto 2023 – 2026 (novelirani ukrepi za leto 2023 ter novi ukrepi za leto 2023-2026 v mio EUR)

	2023	2024	2025	2026	Skupaj
Skupaj predvidena izplačila (realizacija)	261,322	184,360	194,900	185,500	826,082
Ocena prilivov na podračun proračuna v obdobju 2023–2026	170	165	160	160	655
Prenos (ocena prenosa) sredstev iz preteklega leta	174,035	82,713	63,353	28,453	
Ocena ostanka za prenos sredstev v naslednja leta	82,713	63,353	28,453	2,953	

1 Skoraj nič energijske in brezemisijske stavbe

1.1 Javne stavbe (širši in ožji javni sektor) ter posebne vrste stavb

Ukrep je namenjen sofinanciranju energetske prenove stavb (ožjega in širšega javnega sektorja) z namenom izboljšanja energetskega stanja stavb javnega sektorja. V okviru ukrepa je predvideno tudi financiranje aktivnosti za vzpostavitev t.i. sistemskega finančnega vira za obnovo stavb ožjega javnega sektorja. Sofinancirajo se zlasti naložbe v energetske prenove in izboljšanje energetskega stanja stavb, ki glede na izhodiščno stanje bistveno zmanjšajo porabo energije in dosegajo, zelo visoko energetsko učinkovitost ter uvajajo obnovljive vire energije. Poleg javnih stavb pod ta ukrep spada tudi sofinanciranje energetske prenove posebnih vrst stavb.

Ukrep izvajajo posredni in neposredni proračunski uporabniki na osnovi javnega povabila, ki ga izvede uporabnik ali direktne potrditve vlade o izboru stavb. Za posebne vrste stavb izvede ukrep najbolj pristojno ministrstvo glede na vrsto stavb.

V okviru tega ukrepa se bo podprla tudi gradnja oziroma prenova skoraj nič energijskih javnih stavb.

Upravičenci do sofinanciranja naložbe so posredni in neposredni proračunski uporabniki. To so stavbe državnih organov, samoupravnih lokalnih skupnosti, javnih zavodov ter drugih. Za posebne vrste stavb so upravičenci tako javni kot zasebni lastniki.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz Pravilnika o metodah za določanje prihrankov energije (Uradni list RS, št. 57/21; v nadaljnjem besedilu: pravilnik) glede na število izvedenih naložb in m² obnov stavb.

1.2 Stanovanjske stavbe

Ukrep je namenjen energetske sanaciji stanovanjskih stavb socialno šibkih občanov, ki sicer nikoli ne bi bile energetsko obnovljene, ker socialno šibki občani ne razpolagajo s sredstvi za lastno udeležbo v investiciji. Ukrepi za zmanjševanje energetske revščine so namenjeni vsem socialno šibkim občanom, upravičenim do redne denarne socialne pomoči ali do izredne denarne socialne pomoči ali do varstvenega dodatka. Sredstva bodo namenjena spodbujanju naložb v rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stavb in drugi nepredvideni stroški potrebni za izvedbo prenove stavb energetske revnih gospodinjstev. V okviru ukrepa bodo namenjena sredstva tudi za izvajanje drugih ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje energetske revščine (podporne pisarne in druge naložbe).

Del ukrepa je namenjen tudi energetske sanaciji večstanovanjskih stavb, kar vključuje tudi stanovanjsko poslovne stavbe. V tem delu ukrepa bodo sredstva namenjena za vzpostavitev novega finančnega instrumenta, ki bo združil nepovratna in povratna sredstva vključno z garancijo za najem kredita s strani etažnih lastnikov ter zagotovil potrebno tehnično pomoč za izvedbo naložb.

Ukrep je namenjen tudi gradnji oziroma prenovi skoraj nič energijskih stavb.

Ukrep izvaja Eko sklad in drugi deležniki, ki izvajajo ukrepe skladno z Akcijskim načrtom za zmanjševanje energetske revščine.

Upravičenci do sofinanciranja naložbe so socialno šibki občani, lastniki prostorov v večstanovanjskih stavbah in fizične osebe.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika.

2 Trajnostna mobilnost

2.1 Naložbe v infrastrukturo za aktivno mobilnost

Ukrep je namenjen zagotavljanju varnih in privlačnih površin za aktivne oblike mobilnosti in omogočanju več-modalnih poti, ki vključujejo JPP. Podprta bo infrastruktura za pešce in kolesarje, višjih standardov za časovno učinkovito mobilnost brez osebnega avtomobila. Upravičeni bodo projekti izgradnje izvenivojskih prehodov preko/pod železniškimi programi, naravnimi ovirami, hitre kolesarske povezave, ki dopolnjujejo obstoječe omrežje in projekte, sofinancirane iz EKP21-27, varna parkirna mesta za kolesa na JPP vozliščih oz. velikih generatorjih prometa, sistemi izposoje javnih koles. Sredstva se dodeljujejo na podlagi javnih pozivov ali neposredno projektom, ki so jasno opredeljeni v strateške podlagah, ki jih je potrdila vlada ali državni zbor ali so že bili izbrani na javnem razpisu (dofinanciranje).

Ukrep izvaja MOPE.

Upravičenci do nepovratnih finančnih spodbud so občine in pravne osebe (veliki generatorji prometa).

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika.

2.2 Brezemisijska vozila

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v prometu. Sofinancira se nakup vozil za cestni promet, ki na izpustu ne oddajo emisij CO₂ in zajema:

- a. vozila za izvajanje javnega potniškega prometa, šolskih prevozov ter za druge prevoze potnikov in njihove prtljage kategorij M1, M2 in M3,
- b. komunalna vozila in delovna vozila oziroma stroje, namenjene vzdrževanju javnih površin,
- c. tovorna vozila za spodbujanje zelene tovarne logistike kategorij N1, N2 in N3,
- d. osebna vozila kategorije M1 in vozila kategorije L,
- e. vozila javnih naročnikov, ki so zavezani za naročanje čistih in brezemisijskih vozil po Uredbi o zelenem javnem naročanju.

Sredstva se upravičencem dodeljujemo do največ 80 % vrednosti vozila brez DDV. V primeru državnih pomoči se pravnim osebam sofinancira razlika v ceni med primerljivim vozilom na fosilna goriva in vozilom, ki na izpustu ne oddaja emisij CO₂ v skladu s pravili, ki veljajo za državne pomoči. Sredstva ukrepa se prednostno namenijo za zamenjavo voznega parka tj. vozil, ki pripadajo emisijskemu standardu EURO 3 oziroma EURO III in nižje. Za vozila kategorije L se sredstva dodeljujejo za vozila, ki

so na podlagi tehničnih in drugih lastnosti namenjena opravljanju daljših poti oziroma dnevnih poti na delo.

Sredstva tega ukrepa so namenjena tudi vzpostavitvi javno dostopne ali zasebne polnilne in oskrbovalne infrastrukture za brezemisijska vozila. Sofinancira se polnilna infrastruktura za električna vozila in oskrbovalna infrastruktura za vozila na zeleni vodik. Del sredstev je namenjen tudi javnim naročnikom za nakup ustrezne polnilne ali oskrbovalne infrastrukture za doseganje ciljev Uredbe o zelenem javnem naročanju. Sofinancira se do največ 80 % vrednosti investicije brez DDV.

Sofinancirajo se izključno projekti, ki bodo zagotavljali oskrbo polnilnih oz. oskrbovalnih mest z električno energijo proizvedeno iz obnovljivih virov oz. obnovljivim vodikom.

Ukrep izvajata Eko sklad in BORZEN na podlagi pogodbe z MOPE ter Ministrstvo za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: MJU).

Upravičenci do spodbud so fizične in pravne osebe, vključno z osebami javnega prava.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb. Polnilna in oskrbovalna infrastruktura predstavlja osnovne pogoje za doseganje okoljskih in podnebnih ciljev. Učinki izvedbe teh naložb se ovrednotijo glede na število podprte polnilne ali oskrbovalne infrastrukture.

2.3 Mehki ukrepi trajnostne mobilnosti

Sofinancira se dejavnosti za informiranje in ozaveščanje različnih ciljnih javnosti o problematiki posledic motoriziranega, predvsem osebnega prometa na vpliv podnebnih sprememb in mobilnostnim akcijam, ki so namenjene ciljnim javnostim kot so izobraževalne ustanove, nevladne organizacije, zavodi, ipd., ki potekajo celo leto.

Ukrep izvaja MOPE na podlagi izvedbe javnega poziva in pogodb z izbranimi izvajalci.

Upravičenci do spodbud so pravne osebe, vključno z osebami javnega prava.

Učinki izvedbe ukrepa se ocenjujejo glede na število izvedenih kampanj in mobilnostnih akcij.

3 Obnovljivi viri energije

3.1 Sofinanciranje projektov plavajoče fotovoltaike

Sofinancira se postavitve plavajočih sončnih elektrarn zaradi višjih naložbenih stroškov v primerjavi s klasičnimi sončnimi elektrarnami na strehah ali tleh. Sofinancirane bodo investicije v večje plavajoče sončne elektrarne na območjih, kjer je to dovoljeno.

Ukrep izvaja MOPE.

Upravičenci do spodbud so pravne osebe, višina sofinanciranja do 20 %.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.2 Sofinanciranje projektov (individualnih in skupnostnih) samooskrbnih sončnih elektrarn

Nepovratne finančne spodbude so namenjene naložbam za namestitev naprav za individualno in skupnostno samooskrbo gospodinjskih odjemalcev ali malih poslovnih odjemalcev z električno energijo, ki električno energijo proizvajajo z izrabo sončne energije, ter za kombinirane naložbe v napravo za samooskrbo z električno energijo in hranilnik.

Ukrep izvaja Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad na podlagi pogodbe z MOPE.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude so gospodinjski odjemalci in pravne osebe (mali poslovni odjemalci električne energije, občine in druge osebe javnega prava, razen neposrednih uporabnikov državnega proračuna).

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika.

3.3 Geotermija

Ukrep je namenjen (so)financiranju globokih raziskovalnih vrtin za izrabo geotermalne energije primarno za proizvodnjo električne energije ter sekundarno za proizvodnjo toplote in hlada v primeru nadomeščanja rabe fosilnih virov energije. Sofinanciralo se bo globoke vrtine na lokacijah, kjer so identificirane potencialne lokacije za izrabo geotermalne energije, razpoložljivi podatki o podzemlju ter možnostih izkoriščanja geotermalne energije pa niso ustrezni. Višina sofinanciranja: do 100 %.

Ukrep izvaja MOPE.

Upravičenci do spodbud: Geološki zavod Slovenije ali pravne osebe.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo glede na število izvedenih vrtin.

3.4 Izgradnja dela ureditev HE Mokrice

Sredstva so namenjena izvedbi novih in nadomestnih sonaravnih in naravovarstvenih ukrepov v območju Natura 2000 v okviru izgradnje dela ureditve hidroelektrarne Mokrice (v nadaljnjem besedilu: HE Mokrice).

Financirajo se izgradnja nedeljive infrastrukture v obsegu gradnje akumulacijskega bazena, rekonstrukcija in izgradnja nasipov in brežin ter izvedba ureditve podslapja HE Mokrice, izgradnja ureditve vodne infrastrukture na pritokih bazena na območju državnega prostorskega načrta za HE Mokrice (v nadaljnjem besedilu: DPN za HE Mokrice) in druge manjše ureditve na vodotokih, izgradnja ureditve vodne infrastrukture na zalednih območjih, ki jih je treba protipoplavno urediti, ter izvedba sanacije in odprave negativnih vplivov na obstoječo infrastrukturo (vodno, državno, lokalno, drugo infrastrukturno) na območju DPN za HE Mokrice, rekonstrukcija lokalne cestne infrastrukture za potrebe odprave vplivov izgradnje ureditev na območju HE Mokrice in za potrebe dostopov gradnje ureditev na obravnavanem območju, izvedba vseh sonaravnih ureditev in odprave negativnih

posledic gradnje na okolje ter izvedba vseh potrebnih sonaravnih in naravovarstvenih ukrepov na obravnavanem območju.

Ukrep izvaja INFRA, izvajanje investicijske dejavnosti, d. o. o., (v nadaljnjem besedilu: INFRA) na podlagi pogodbe z MOPE. Pogodba se sklone pod pogojem pridobljenega pravnomočnega gradbenega dovoljenja.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo glede na število izvedenih dejavnosti.

3.5 Spodbujanje zamenjave starih kurilnih naprav na lesno biomaso z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso ali s toplotnimi črpalkami

Sredstva so namenjena spodbujanju naložb v rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb. Sofinancira se zamenjava starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso ali z ogrevalnimi toplotnimi črpalkami za centralno ogrevanje stanovanjskih stavb.

Ukrepe izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnih pozivov ter MOPE z izvedbo javnih naročil in javnih pozivov.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude so občani.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

4 Razogljičenje gospodarstva

4.1 Kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov

Ukrep je namenjen financiranju posrednih stroškov na podlagi Uredbe o nadomestilu za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisije CO₂.

Ukrep izvaja MOPE.

Upravičenci do nadomestila za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij TGP so upravljavci naprav, ki so v sistemu trgovanja z emisijskimi pravicami, ki proizvajajo proizvod iz sektorja ali delov sektorja znotraj sektorja iz priloge I k Sporočilu Komisije Smernice za nekatere ukrepe državne pomoči v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov po letu 2021 (UL C št. 317 z dne 25. 9. 2020, str. 5) in ki pri proizvodnji proizvoda uporabljajo električno energijo.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi ocene zmanjšanja emisij TGP glede na porabo električne energije in izvedbo ukrepov iz drugega odstavka 6. člena uredbe in v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

4.2 Sofinanciranje EU projektov

Ukrep je namenjen sofinanciranju projektov podjetij in drugih prijaviteljev, ki so uspešni v prijavih na neposredne EU razpise (Obzorje, Inovacijski sklad, in podobno) in prispevajo k razogljičenju v Sloveniji. Namen ukrepa je spodbujati slovenska podjetja in druge subjekte k prijavih na neposredne razpise Evropske unije in tako spodbuditi večje črpanje sredstev EU za razogljičenje slovenskega gospodarstva. Pozivi za sofinanciranje bodo vsakokratno prilagojeni glede na aktualne razpise EU ter obseg razpoložljivih sredstev.

Ukrep izvaja MOPE.

Upravičenci so podjetja in drugi prijavitelji uspešni v prijavih na neposredne EU razpise.

Učinki ukrepe se vrednotijo glede na število podprtih projektov.

4.3 Vrtljivi sklad za mlada podjetja v nizkoogljičnih dejavnostih

Ukrep je namenjen podpori zgodnjih faz razvoja podjetij, ki razvijajo rešitve v obliki proizvodov in storitev potrebnih za prehod v nizkoogljično družbo. Sredstva bodo namenjena financiranju zagona podjetij ter uspešnemu uvajanju omenjenih rešitev na trg, s čimer se spodbuja trajnostna preobrazba gospodarstva. Z ukrepom se zapolnjuje finančno vrzel financiranja podjetniških in industrijskih inovacij od zasnove ali patenta do komercializacije. Sredstva se primarno usmerjajo v obliki tveganega kapitala, ki temelji na identifikaciji in vlaganju v podjetja z zadostnim potencialom rasti.

Ukrep izvaja MOPE.

Upravičenci so zagonska podjetja z že razvitim produktom, ki ponuja rešitve za prehod v nizkoogljično družbo.

Učinki ukrepa se vrednotijo glede na število podprtih podjetij.

4.4 Podpora uvajanju krožnega gospodarstva

Sredstva bodo namenjena financiranju izvajanja aktivnosti Celovitega strateškega projekta razogljičenja Slovenije prek prehoda v krožno gospodarstvo (v nadaljevanju: CSP – KG) s ciljem vzpostavitve kvantitativnega, večnivojskega spremljanja prehoda na krožno gospodarstvo. Financirani bodo programi projekta CSP – KG, ki se bodo osredotočili na podporo razogljičenju ključnih verig vrednosti (graditvena, mobilnostna, prehranska, gozdno-lesna in proizvodna), vključevanju podnebnih in krožnih vsebin na horizontalna področja podjetništva, izobraževanje na vseh stopnjah, oblikovanja politik in financiranj in iii) dvigu usposobljenost vseh deležnikov, predvsem javnega sektorja za boljše oblikovanje in izvedbo ukrepov za razogljičenje družbe.

Financirana bo tudi metodologija za večnivojsko spremljanje prehoda na krožno gospodarstvo na ravni podjetij, občin/regij in države.

Ukrep izvajajo MOPE in MJU.

Upravičenci so posredni in neposredni proračunski uporabniki ter pravne osebe.

Ocena učinka ukrepa bo ovrednotena na podlagi trenda kazalnikov za spremljanje emisij TGP in drugih okoljskih kazalnikov ter kazalnikov Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj za spremljanje napredka razvoja Slovenije.

4.5 ESG vavčerji – trajnostno poročanje MSP

Ukrep je namenjen spodbudam malih vrednosti v obliki vavčerjev za mikro, mala in srednje velika podjetja (v nadaljevanju (MSP) za prostovoljno trajnostno oziroma ESG poročanje o okoljskih, družbenih in upravljavskih vplivih poslovanja na podlagi Direktive glede poročanja podjetij o trajnostnosti (v nadaljevanju Direktiva CSRD).

Ukrep izvaja Slovenski podjetniški sklad.

Upravičenci do vavčerjev so MSP podjetja, ki po Direktivi CSRD niso zavezana k trajnostnem poročanju. Namen spodbujanja prostovoljnega trajnostnega poročanja je ozaveščenost MSP glede možnosti za zeleni prehod, nove poslovne priložnosti povezane z boljšo izkoriščenostjo in upravljanjem virov ter oblikovanje trajnostnih strategij in ohranjanje konkurenčnosti.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo glede na število MSP, ki bodo prostovoljno poročala o ESG kazalnikih.

5 Prilagajanje na podnebne spremembe – ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov

Sredstva so namenjena izvajanju ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam z ohranjanjem biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Financira se izvajanje ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na mokrišča, ohranjanje in obnovo ekstenzivnih travnišč, ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst ter ukrepov za ekosistemske storitve in krajinske značilnosti.

Ukrep izvaja Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju MNVP) na podlagi pogodbe z MOPE.

Upravičenci do porabe sredstev so izvajalci državnih javnih služb s področja ohranjanja narave (upravljavci: Triglavski narodni park, Regijski park Škocjanske jame, Kozjanski regijski park, KP Radensko polje, KP Goričko, KP Kolpa, KP Strunjan, KP Sečoveljske soline, KP Ljubljansko barje, NR Škocjanski zatok ter javna zavoda Zavod RS za varstvo narave in Zavod za ribištvo Slovenije) ter izvajalci pogodbenega ali skrbniškega varstva za izvajanje posameznih nalog upravljanja zavarovanih območij pod pogojem, da so ukrepi določeni v njihovih potrjenih delovnih načrtih ali programih, predhodno usklajenih z MNVP.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi deleža (števila in obsega) izvedenih dejavnosti, načrtovanih dejavnosti v potrjenih letnih programih ter načrtih dela izvajalcev javnih služb in pogodbenega ali skrbniškega varstva, in sicer zmožnost samoohranitve mokrišč v primeru ekstremnih vremenskih dogodkov, dviga gladine morja ali drugih posledic podnebnih sprememb ter ohranjenost indikatorskih vrst ali habitatnih tipov, ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti na zavarovanih območjih, vezanih na izvedene ukrepe za invazivne tujerodne vrste.

6 Podnebno financiranje

Ukrep je namenjen podpori izvajanju podnebnih ukrepov za blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe v državah v razvoju. Ukrep prispeva k uresničitvi zavez Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) kot Pariškega sporazuma o zagotovitvi ustrezne finančne in tehnične pomoči za mednarodne podnebne aktivnosti. Razvite države smo se zavezale, da bomo zagotovile in mobilizirale 100 milijard USD letno med letoma 2020 in 2025, ob upoštevanju potreb in prednostnih nalog držav v razvoju ter zagotovitvi uravnoteženega financiranja ukrepov tako blaženja kot prilagajanja.

Dodeljevanje sredstev dvostranskega in večstranskega razvojnega sodelovanja bodo vodile usmeritve opredeljene v Resoluciji o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 54/17) in Strategiji mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije do leta 2030. Pri dodeljevanju sredstev, spremljanju izvajanja, vrednotenju in poročanju o učinkih sofinanciranih aktivnosti se med drugim upošteva tudi določila Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 30/18).

Ukrep izvajata MZEZ in MOPE.

7 Komuniciranje, ozaveščanje, informiranje, izobraževanje

7.1 LIFE CARE4CLIMATE

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE IP CARE4CLIMATE namenjena podpori učinkovitejšemu izvajanju evropske zakonodaje in mednarodnih obveznosti Republike Slovenije na področju blaženja podnebnih sprememb. Projekt LIFE IP CARE4CLIMATE se izvaja od 1.1.2019 do 31.12.2026. Predmet sofinanciranja je izvedba projektnih dejavnosti za informiranje in ozaveščanje ciljnih javnosti o problematiki podnebnih sprememb, usposabljanja zaposlenih za izvajanje strokovne pomoči ti promocije, usposabljanja ter načrtovanja financiranja in priprave finančnih instrumentov. Projekt se izvaja v skladu s Pogodbo o sofinanciranju projekta s strani Evropske komisije št. LIFE17 IPC/SI/000007.

Upravičenci so MOPE kot vodilni partner projekta in drugi partnerji projekta.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi metodologije in kazalnikov projekta

7.2 LIFE prilagajanje- SLOVE LIFE4ADAPT

Ukrep je namenjen sofinanciranju strateškega integriranega projekta LIFE za prilagajanje - SLOVE LIFE4ADAPT, ki bo podprl izvajanje nacionalne strategije prilagajanja (NAS), Strateškega okvira za prilagajanje podnebnim spremembam (SFCCA). Projekt vključuje aktivnosti za nadgradnjo podnebnih storitev na Agenciji RS za okolje, ustanovitve medresorske delovne skupine za prilagajanje, vzpostavitev podnebnega portala in lokalnih kontaktnih točk za občine in regije ter pripravo nacionalnega akcijskega načrta ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam. Projekt bo združil ključne partnerje med združenji občin na lokalni ravni, predstavniki nevladnih organizacij, zasebnega

in javnega sektorja ter akademske sfere in krepil zmogljivosti države in ključnih akterjev za proaktivno odzivanje na vse večja tveganja in ranljivosti zaradi podnebnih sprememb.

Projekt bodo od 1.1.2024 do 31.12.2032 izvajali MOPE, MNVP, ARSO, Gozdarski inštitut RS, Inštitut za politike prostora, Skupnost občin Slovenije, Znanstveno raziskovalno stičišče Koper, ZaVlta d.o.o., Nacionalni inštitut za biologijo, Kmetijski inštitut Slovenije, Focus društvo za sonaraven razvoj, CER partnerstvo za trajnostno gospodarstvo, Univerza v Ljubljani, Stritih, Svetovanje za trajnostni razvoj d.o.o.

Dinamika financiranja po letih v EUR : 2024 – 2032

2024	2.000.000
2025	2.500.000
2026	2.000.000
2027	2.500.000
2028	2.500.000
2029	2.500.000
2030	2.500.000
2031	2.500.000
2032	1.955.000
SKUPAJ	21.455.000

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi metodologije in kazalnikov projekta

7.3 Sofinanciranje LIFE tradicionalnih projektov iz podprograma “Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje “ in podprograma “Prehod na čisto energijo”

Projekti, ki jih sofinancira evropski program LIFE, prispevajo k številnim ciljem na področju podnebnih sprememb in širše, zato se zagotovi sofinanciranje podnebnih projektov iz podprograma “Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje “ in podprograma “Prehod na čisto energijo”, ki so bili izbrani in odobreni na razpisih Evropske komisije oziroma v njenem imenu izvršne agencije CINEA v letih 2023 do 2026 v višini 20 % upravičenih stroškov projekta. Ministrstvo odobri sofinanciranje projekta na podlagi sklenjene pogodbe prijavitelja z CINEA.

Ukrep izvaja MOPE.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi števila izvedenih projektov LIFE in merilih izbora projekta Evropske komisije.

7.4 Sofinanciranje nevladnih organizacij

Sredstva so namenjena krepitvi delovanja nevladnih organizacij (v nadaljnjem besedilu: NVO) na področjih varstva okolja, podnebnih sprememb, urejanja prostora in trajnostne mobilnosti. Financirajo se podnebni programi vsebinskih mrež NVO in projekti NVO v dejavnostih informiranja, svetovanja, izobraževanja, raziskovanja, zagovorništva, mreženja, promocije in podpore v korist NVO na vsebinskih področjih varstva okolja, podnebnih sprememb, trajnostne mobilnosti in urejanja prostora.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE.

Upravičenci so nevladne organizacije na področjih varstva okolja, trajnostnega razvoja, podnebnih sprememb in urejanja prostora.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi števila izvedenih programov NVO, ki bodo sodelovale v vsebinskih mrežah in števila izvedenih projektov.

7.5 Projekti za ozaveščanje javnosti in usposabljanje deležnikov

Ukrep je namenjen financiranju projektov potrebnih za ozaveščanje javnosti na področju podnebnih sprememb in usposabljanje ključnih deležnikov v zelenem prehodu. Blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe terja sodelovanje vseh resorjev in akterjev zato je ozaveščenost javnosti in usposobljenost deležnikov ključnega pomena za prehod v nizkoogljično družbo. V okviru ukrepa se bodo podpirale komunikacijske in izobraževalne dejavnosti za potrebe ozaveščanja o podnebnih spremembah prek medijskih objav, pilotnih projektov in ozaveščevalnih kampanj ter krepitev sposobnosti deležnikov.

Financira se izvedba komunikacijskih aktivnosti in projektov ter ukrepi na področju usposabljanja in izobraževanja.

Ukrep izvaja MOPE.

8 Digitalna podpora podnebnemu prehodu

Ukrep je namenjen digitalnim rešitvam in storitvam, ki prispevajo k učinkovitemu in enostavnejšemu izvajanju podnebnih politik. Sredstva so namenjena digitalizaciji podatkov, razvoju programskih rešitev za podporo izvajanju podnebnih politik na področju blaženja (stavbe, promet, obnovljivi viri energije) in prilagajanja (digitalizacija obstoječih podatkov, načrtovanje ukrepov prilagajanja)

Ukrep izvaja MOPE, upravičenci so posredni in neposredni proračunski uporabniki.

9 Tehnična pomoč

Sredstva so namenjena pripravi strokovnih podlag v podporo izvajanju ukrepov, strateških in izvedbenih aktov ter zakonodaje s področja zmanjševanja emisij TGP in onesnaženosti zraka ter prilagajanja podnebnim spremembam in izvajanju evropske zakonodaje s področja podnebnih sprememb.

Financirajo se izvedba projektov in ukrepov na področju znanstvenoraziskovalnega dela, priprava naložbene, tehnične in druge dokumentacije, podnebnih projekcij, scenarijev, vzpostavitev metodologij, priprava strokovnih analiz, sortirnih in drugih analiz, strategij, akcijskih načrtov, ocen tveganj in drugih strokovnih podlag za načrtovanje ukrepov in instrumentov za pripravo sprememb zakonodaje in stališč ter za presojo izvedbe in učinkovitosti oziroma učinkov ukrepov, predlogov strateških in izvedbenih aktov in stališč države ter administrativni stroški izvajanja veljavne zakonodaje s področja podnebnih sprememb

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

10 Doseganje ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov – enote

Republika Slovenija namerava svoje cilje in obveznosti zmanjšanja emisij TGP v skladu z mednarodnimi podnebnimi sporazumi in podnebno zakonodajo EU doseči z izvajanjem ustreznih ukrepov za blaženje podnebnih sprememb na svojem ozemlju. V primeru nedoseganja ali nezmožnosti izpolnjevanja mednarodnih in EU podnebnih zavez ter ciljev, primanjkljaja enot za doseganje te skladnosti, je potrebno v Skladu za podnebne spremembe zagotoviti sredstva za nakup manjkajočih enot, ki bi omogočile skladnost. V primeru nedoseganja ciljev bo Republika Slovenija manjkajoče enote (AAU – enota dodeljene količine; ERU – enota zmanjšanje emisij; CER – potrjeno zmanjšanje emisij; RMU – enota odvzema) pridobila od drugih držav, zlasti držav članic EU. Tudi v primeru težav pri izpolnjevanju cilja zmanjšanja emisij iz Uredbe (EU) 2023/857 bo Republika Slovenija manjkajoče enote (AEA – dodeljene letne emisije) kupila od drugih držav članic.

11 Kritje stroškov poslovanja Eko sklada

Sredstva so namenjena kritju stroškov poslovanja Eko sklada.

Financirajo se stroški poslovanja Eko sklada za opravljanje nalog na podlagi pogodbe z MOP, in sicer so upravičeni stroški: stroški plač zaposlenih, izdatki za blago in storitve (pisarniški in splošni material in storitve, izdatki za električno energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije, prevozni stroški in storitve, izdatki za službena potovanja, tekoče vzdrževanje, poslovne najemnine in zakupnine ter drugi operativni odhodki) ter obrabnina in nakup osnovnih sredstev.

Ukrep izvaja MOPE.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

Novelirani ukrepi Odloka o programu porabe sredstev sklada za podnebne spremembe za leto 2023

12 Razogljičenje

12.1 Emisije toplogrednih plinov

12.1.1 Ukrepi na področju gozdarstva

12.1.1.1 Ukrepi za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v gozdarstvu

Sredstva so namenjena izvedbi ukrepov za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v gozdarstvu.

Financirajo se priprava strokovnih podlag, izvedba tečajev, delavnic, predavanj, praktičnih prikazov in drugih dejavnosti prenosa znanja o tržnem potencialu lesa v Sloveniji, izvedba naložb v ukrepe za varstvo pred invazivnimi tujerodnimi vrstami v gozdovih, za prilagajanje drevesne sestave gozdov podnebnim spremembam in za zagotavljanje genetske pestrosti drevesnih vrst ter izvedba naložb po naravnih nesrečah v gozdovih.

Upravičenci do porabe sredstev so izvajalci del, izbrani na podlagi javnih naročil, in izvajalci projektov, izbrani na podlagi javnih pozivov.

Ukrep izvaja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP) na podlagi sporazuma z Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo (v nadaljnjem besedilu: MOPE).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. in 2. točke prvega odstavka 183. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 – ZDU-1O; v nadaljnjem besedilu: ZVO-2).

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi ocene uspešnosti prenosa znanja, izvedbe naložb v ukrepe za varstvo pred invazivnimi tujerodnimi vrstami v gozdovih, prilagajanje drevesne sestave gozdov podnebnim spremembam in izboljšanje genetske pestrosti drevesnih vrst.

12.1.2 Ukrepi na področju kmetijstva

12.1.2.1 Ukrepi za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v kmetijstvu

Sredstva so namenjena izvedbi ukrepov za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v kmetijstvu.

Financirajo se izdelava študij, strokovnih podlag, delavnic, predavanj in tečajev, izvedba vzpostavitve sistema trajnostne rabe kmetijskih tal, izvedba spremljanja organske snovi in hranil v kmetijskih tleh, posodobitev in nadgradnja področnih kart za spremljanje lastnosti in stanja kmetijskih tal ter procesov na kmetiji, izvedba analiz toplogrednih plinov iz kmetijstva, izvedba neposrednih meritev emisij metana iz prebavil govedu, izobraževanje na področju zmanjšanja emisij toplogrednih plinov (v

nadaljnem besedilu: TGP) in obvladovanja vročinskega stresa pri kravah molznicah, določitev možnosti za zmanjševanja porabe energije na kmetiji s pozitivnim vplivom na prilagajanje podnebnim spremembam, možnost posodobitve demonstracijske bioplinske naprave za zmanjševanje vpliva TGP, amonijaka z živalskih gnojil, analiza uporabe obnovljivih virov energije, toplote ali hladu v kmetijstvu, zagotovitev vodnih virov za namakanje z izgradnjo oziroma obnovo večnamenskih akumulacij, izvedba ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti, izdelava ocene vpliva podnebnih sprememb v kmetijstvu in gozdarstvu na področju trajnostnega razvoja, preučitev uporabe sodobnih tehnologij na področju prilagajanja podnebnim spremembam, spodbujanje in izvedba tečajev, delavnic, predavanj, izvedba aktivnosti za pospeševanje razvoja ekološkega kmetovanja ter ozaveščanje o zmanjševanju izgub odpadne hrane vseh členov v verigi preskrbe s hrano in o pomenu rabe lokalne hrane pri zmanjševanju količin odpadne hrane.

Ukrep izvaja MKGP na podlagi sporazuma z MOPE.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. in 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi ocene uspešnosti izvedenih ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in izvedbe prenosa znanja ter izvedenih naložb.

12.1.3 Ukrepi na področju odpadkov

12.1.3.1 Predelava odpadnega blata iz komunalnih in skupnih čistilnih naprav (monosežig)

Sredstva so namenjena vzpostavitvi in nadgradnji podpornega okolja na področju ravnanja z odpadki, izgradnji manjkajoče infrastrukture za toplotno obdelavo blata (monosežig) ter ukrepom ozaveščanja in usposabljanja na področju krožnega gospodarstva, vključno s področjem preprečevanja nastajanja odpadkov, učinkovitejši rabi virov z upoštevanjem prednostnega reda hierarhije ravnanja z odpadki (recikliranje) ter ravnanja s komunalnimi, industrijskimi in nevarnimi odpadki.

Financirajo se naložbena potreba Republike Slovenije v izgradnjo infrastrukture za obdelavo (recikliranje) odpadkov (blato iz komunalnih in skupnih čistilnih naprav; v nadaljnem besedilu: BKČN), priprava študij, strokovnih podlag, prostorskih aktov, projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja (izdelava dokumentacije), izvedba javnih naročil in izgradnja naprave za monosežig (termično obdelavo) blata iz komunalnih in skupnih čistilnih naprav (odpadek št. 19 08 05) za poznejšo snovno predelavo (rekuperacijo) fosforja iz s fosforjem bogatega pepela ter priprava študij in izdelava dokumentacije za izgradnjo odlagališča (monoodlaganje) za dolgoročno odlaganje s fosforjem bogatega pepela iz naprav za monosežig BKČN.

Ukrep izvaja MOPE.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi ocene prispevka k zmanjšanju emisij TGP.

12.1.4 Ukrepi v gospodarstvu

12.1.4.1 Subvencije za domače in tuje investicije v dejavnostih, pomembnih za prehod v nizkoogljično, krožno in podnebno odporno gospodarstvo

Sredstva so namenjena krepitvi lesnopredelovalne verige za proizvodnjo izdelkov iz lesa z visoko dodano vrednostjo ter investicijam za spodbujane zelenega in digitalnega prehoda, vključno s spodbujanjem trajnostne mobilnosti.

Sofinancirajo se naložba v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva ter stroški izvedbe projekta, instrumentov in opreme (v obsegu in za obdobje uporabe v projektu), amortizacije za instrumente in opremo, stavb in zemljišča (v obsegu in za obdobje, kot se uporabljajo za projekt), pogodbenih raziskav, znanja in patentov ter stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja (nastali kot neposredna posledica projekta).

Upravičenci do sofinanciranja naložbe so investitorji, ki na podlagi javnega razpisa v skladu z Zakonom o spodbujanju investicij (Uradni list RS, št. 13/18, 204/21 in 29/22) ali Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16) na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo oziroma izvajalsko agencijo vložijo vlogo za dodelitev subvencije ter izpolnjujejo merila za sofinanciranje naložbe iz sredstev Sklada za podnebne spremembe, in sicer če se z naložbo izboljšuje energetska učinkovitosti, zmanjšujejo emisije TGP, če ima investitor vzpostavljen sistem okoljskega odgovornega ravnanja in če je naložba pripravljena za izvedbo.

Ukrep izvaja Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (v nadaljnjem besedilu: MGTŠ) oziroma izvajalska agencija v obliki javnega razpisa na podlagi sporazuma oziroma pogodbe z MOPE.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1., 2., 3., 8 in 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi prikaza zmanjšanja porabe energije na enoto proizvedenega proizvoda in zmanjšanja emisij TGP iz zgorevanja fosilnih goriv.

12.2 Obnovljivi viri energije

12.2.1 Izgradnja zaprtega reinjekcijskega sistema vrtin

Sredstva so namenjena spodbujanju učinkovite in okolju prijazne uporabe geotermalne energije.

Sofinancirajo se naložbe v izgradnjo zaprtega reinjekcijskega sistema vrtin, ki uporablja termalno in termomineralno vodo kot vir toplote za ogrevanje rastlinjakov, namenjenih za pridelavo, predelavo ali trženje kmetijskih proizvodov. Upravičeni stroški so stroški pripravljanih del in površinskega sistema nad vrtino ter stroški vrtanja vrtine, potrebne cevne opreme in potrebne električne in druge infrastrukture oziroma opreme, potrebne za izvedbo projekta.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude, ki predstavlja državno pomoč, so nosilci kmetijskega gospodarstva iz 3. točke 3. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18).

Ukrep izvajata MKGP in Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) na podlagi sporazuma z MOPE. Podlaga za financiranje izvajanja ukrepa je sedmi odstavek 112. člena Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20 in 175/20 – ZIUOPDVE, 82/21 – ZNB-C, 112/21 – ZNUPZ, 167/21 – odl. US in 206/21 – ZDUPŠOP) v zvezi z Odlokom o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe 2020–2023 (Uradni list RS, št. 14/20).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi ocene prispevka k zmanjšanju emisij TGP (opustitev rabe fosilnih goriv za ogrevanje rastlinjakov, namenjenih kmetijski pridelavi hrane) in povečanju deleža obnovljivih virov energije.

12.2.2 Strokovne podlage za verigo HE na srednji Savi

Ukrep je namenjen financiranju priprave strokovnih podlag za fazo prostorskega načrtovanja v združenem postopku načrtovanja in dovoljenja v skladu z zakonom, ki ureja prostor, na območju od Ježice do Suhadola, pri čemer se bodo sredstva Sklada za podnebne spremembe uporabila tudi za načrtovanje sonaravnih in naravovarstvenih ureditev in ukrepov. Strokovne podlage se bodo uporabljale v fazi prostorskega načrtovanja v združenem postopku načrtovanja in dovoljevanja v skladu z zakonom, ki ureja prostor, za izgradnjo verige hidroelektrarn na srednji Savi (HE Suhadol, HE Trbovlje, HE Renke), ki jih mora zagotoviti MOP ter so del dokumentacije, ki omogoča celovit pristop k pripravi in potrditvi DPN in s tem umeščanja hidroelektrarn v prostor.

Ukrep bodo izvajali MNVP, DRSV in INFRA na podlagi pogodbe z MNVP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo glede na število izvedenih dejavnosti.

13 Energetska učinkovitost

13.1 Industrija

13.1.1 Finančne spodbude za podjetja za naložbe v ukrepe energetske učinkovitosti

Sredstva so namenjena izboljšanju energetske učinkovitosti v podjetjih.

Sofinancirata se izvedba ukrepov učinkovite rabe energije in ukrepov za povečanje rabe obnovljivih virov energije.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude po pravilu pomoči de minimis so pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, ali s predpisom ali z aktom o ustanovitvi določene dejavnosti, ki so vpisani v poslovni register v Republiki Sloveniji, razen njihovih podružnic v tujini.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodologijo iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.2 Stavbe

13.2.1 Trajnostna gradnja z lesom

Sredstva so namenjena spodbujanju gradnje novih stavb splošnega družbenega pomena z visoko energijsko učinkovitostjo.

Sofinancira se novogradnja skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena v lasti občin na območju Republike Slovenije z naslednjo enotno klasifikacijo objektov, opredeljeno v skladu s Tehnično smernico TSG-V-006: 2018 Razvrščanje objektov: 12610 Stavbe za kulturo in razvedrilo, 12620 Muzeji, arhivi in knjižnice, 12630 Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo, 12640 Stavbe za zdravstveno oskrbo in 12650 Stavbe za šport.

Upravičenci do sofinanciranja nove gradnje skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena so občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnega poziva 72SUB-sNESLS19 Nepovratne finančne spodbude za nove naložbe v gradnjo skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena (Uradni list RS, št. 39/19, 54/20 in 75/20).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.2.2 Trajnostna gradnja skoraj ničenergijskih stavb

Sredstva so namenjena spodbujanju naložb v gradnjo novih stavb z visoko energijsko učinkovitostjo ali celovito obnovo starejših stavb.

Sofinancirajo se naložbe v gradnjo ali nakup skoraj ničenergijskih novih stavb, naložbe v celovito obnovo starejših stavb in nakup stanovanj v novih ali obnovljenih skoraj ničenergijskih stavbah. Spodbude so namenjene tudi za naložbe v gradnjo skoraj ničenergijskih stavb javnega značaja, na primer stavb splošnega družbenega pomena (stavbe za kulturo in razvedrilo, muzeji, arhivi in knjižnice, stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo, stavbe za zdravstveno oskrbo, stavbe za šport ipd.), za gradnjo stavb za posebne družbene skupine (domovi za starejše osebe, dijaški, študentski in materinski domovi ipd.) in stavbe javne uprave (občine, krajevni uradi).

Upravičenci do porabe sredstev so občani, pravne osebe samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, ter občine, ki so investitorke v naložbo gradnje skoraj ničenergijske stavbe splošnega družbenega pomena, ki je v lasti občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.2.3 Energetska sanacija stavb

Sredstva so namenjena spodbujanju energetske prenove in izboljšanju energetskega stanja stavb ter varni odstranitvi vseh azbestnih materialov, prisotnih na kritinah stavb in znotraj stavb kot izolacijski materiali.

Sofinancirajo se predvsem tiste naložbe v energetske prenove in izboljšanje energetskega stanja stavb, ki vodijo v tako končno stanje, ki glede na izhodiščno bistveno zmanjša porabo energije, s tem pa se doseže zelo visoka energetska učinkovitost.

Upravičenci do sofinanciranja naložbe so posredni in neposredni proračunski uporabniki iz Registra proračunskih uporabnikov (<https://www.gov.si/teme/register-proracunskih-uporabnikov/>; v nadaljnjem besedilu: posredni in neposredni proračunski uporabniki), ki imajo sprejet proračun z vključeno postavko naložbe v energetske prenove oziroma izboljšanje energetskega stanja stavbe oziroma sprejet načrt razvojnih programov s finančno konstrukcijo za naložbo, ki je predmet sofinanciranja.

Ukrep izvajajo posredni in neposredni proračunski uporabniki na podlagi sporazuma z MOPE.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 9. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb in m² obnov stavb.

13.2.4 Naložbe v večjo energijsko učinkovitost stavb

Sredstva so namenjena spodbujanju naložb v rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb.

Sofinancirata se vgradnja kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe v starejših stanovanjskih stavbah na območjih občin, ki imajo sprejet odlok o načrtu za kakovost zraka in kjer v skladu z občinskim aktom ali lokalnim energetskim konceptom ni določen drug prednostni način ogrevanja, ter izvedba drugih ukrepov pri obnovi starejših stanovanjskih stavb na območjih občin s sprejetim odlokom o načrtu za kakovost zraka.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude za vgradnjo kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe v starejših stanovanjskih stavbah so občani.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnega poziva 37SUB-OB16 Nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 18/16, 26/16, 29/17 in 56/17; v nadaljnjem besedilu: javni poziv 37SUB-OB16).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.2.5 Brezplačno energetske svetovanje energetsko revnim občanom (program ZERO)

Sredstva so namenjena zmanjševanju energetske revščine energetsko revnih gospodinjstev. Financira se brezplačno energetske svetovanje na domu energetsko revnih gospodinjstev, na katero se upravičenci prijavijo sami z izpolnjeno prijavnico ZERO ali pri pristojnem centru za socialno delo.

Energetske svetovanje izvajajo energetske svetovalci zaradi izvedbe energetskega pregleda stavbe in svetovanja, kako spremeniti vedenjske navade za učinkovitejšo rabo energije.

Financira se nakup paketa enostavnih naprav za zmanjšanje rabe energije in vode.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 9. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo glede na število gospodinjstev, kjer je bilo izvedeno svetovanje.

13.2.6 Spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE

Sredstva so namenjena nepovratnim finančnim spodbudam fizičnim osebam za rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stavb na območju Republike Slovenije.

Sofinancirajo se vloge iz javnega poziva Eko sklada 99SUB-OB22, s čimer se bo omogočilo neprekinjeno dodeljevanje teh spodbud v letu 2023, saj sicer razpoložljiva sredstva Eko sklada tega ne bi omogočala. Namen javnega poziva je povečanje rabe obnovljivih virov energije in večja energijska učinkovitost v stavbah ter zmanjšanje prekomerne onesnaženosti zraka z delci PM10 in s tem izboljšanje kakovosti zunanjega zraka.

Upravičenci do sofinanciranja naložbe so fizične osebe (občani).

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

2.2.9 Spodbude za doseganje večje energijske učinkovitosti in stopnje samooskrbe na področju skoraj ničenergijskih stavb

Sredstva so namenjena spodbujanju naložb v gradnjo novih skoraj ničenergijskih stavb (v nadaljnjem besedilu: sNES) in celovito skoraj ničenergijsko prenovo starejših stavb. Eko sklad subvencionira obstoječe programe, dodali pa bi še nove kategorije za sNES+ stavbe, ki bi bile upravičene do višje spodbude. Gre za spodbujanje trajnostne navezave na domače obnovljive vire v kombinaciji z visoko učinkovitimi sNES ter spodbujanjem čim višje stopnje samooskrbe.

Sofinancirajo se tiste naložbe, kjer je zmanjšanje potrebne energije za delovanje stavb zagotovljeno z usklajenimi ukrepi za doseganje visoke energijske učinkovitosti na ovoj stavbe in na stavbnih tehničnih sistemih, pri čemer je potrebna energija za delovanje stavbe v veliki meri proizvedena iz obnovljivih virov na kraju samem ali v njeni bližini.

Upravičenci do porabe sredstev so občani, pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, ter občine, ki so investitorke v naložbo gradnje skoraj ničenergijske stavbe splošnega družbenega pomena, ki je v lasti občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.3 Promet

13.3.1 Finančne spodbude za podjetja za naložbe v trajnostno mobilnost

Sredstva so namenjena spodbujanju izvedbe ukrepov trajnostne mobilnosti v podjetjih.

Sofinancirajo se izdelava mobilnostnih načrtov, postavitve parkirišč za kolesa in kolesarnice, nakup električnih koles in koles za službeno uporabo, nakup polnilnic za električna vozila in polnilnic za vozila na vodik, nakup prikazovalnikov bližnjih postajališč in odhodov z njih v realnem času ter nakup regulatorjev odhoda/prihoda za trajnostne načine prevoza.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude za naložbe v trajnostno mobilnost so pravne osebe zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, ali s predpisom ali aktom o ustanovitvi določene dejavnosti, ki so vsi vpisani v poslovni register v Republiki Sloveniji, razen njihovih podružnic v tujini.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnega poziva 78FS-PO19 Finančne spodbude za naložbe v ukrepe trajnostne mobilnosti v podjetjih (Uradni list RS, št. 80/19, 10/20 in 75/20).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi ocene prispevka k zmanjšanju emisij TGP glede na število izvedenih naložb.

13.3.2 Nakup novih vozil za prevoz potnikov

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v prometu.

Sofinancira se nakup novih vozil za izvajanje javnega mestnega in medkrajevnega potniškega prometa, za prevoz potnikov in njihove prtljage, in sicer novih vozil za cestni promet na električni pogon ali na vodik, kategorij M2 in M3, kar vključuje tudi vozila, kot so kombiji, minibusi in cestni turistični vlakci.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude za nakup novih vozil za prevoz potnikov so občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnega poziva 70SUB-PP19 Nepovratne finančne spodbude občinam za nakup novih vozil za prevoz potnikov (Uradni list RS, št. 34/19 in 75/20).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu s kazalnikom »povprečni izpusti CO₂ na kilometer« kot zmanjšanje izpustov TGP.

13.3.3 Nakup novih vozil za izvajanje potniškega prometa

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v prometu.

Sofinancira se nakup novih vozil za izvajanje javnega mestnega in medkrajevnega potniškega prometa ter šolskih prevozov, za prevoz potnikov in njihove prtljage, in sicer novih vozil za cestni promet na električni pogon ali na vodik, kategorij M1, M2 in M3, kar vključuje tudi vozila, kot so kombiji, minibusi in cestni turistični vlakci.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude za nakup novih vozil za izvajanje potniškega prometa so občine, ki imajo sprejet občinski proračun z vključeno postavko nakupa predmetnih vozil oziroma sprejet načrt razvojnih programov s finančno konstrukcijo za naložbo, ki je predmet sofinanciranja.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnega poziva.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu s kazalnikom »povprečni izpusti CO₂ na kilometer« kot zmanjšanje izpustov TGP.

13.3.4 Spodbujanje okolju prijaznejšega prevoznitva v cestnem prometu

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v prometu.

Sofinancirajo se nakup ali predelava tovornih vozil in avtobusov na sintetični plin in biometan ter s pogonom na elektriko ali vodik za opravljanje prevozov v cestnem prometu in izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, nakup novih in obnovljenih pnevmatik, nadgradnja tovornih vozil z aerodinamičnimi deli za zmanjšanje zračnega upora ter razgradnja starejših avtobusov in tovornih vozil.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude, ki predstavlja državno pomoč, so imetniki licenc za opravljanje prevozov v cestnem prometu (podjetja in samostojni podjetniki) ter sile za zaščito, reševanje in pomoč oziroma javne službe za zaščito, reševanje in pomoč.

Ukrep izvajata Eko sklad in Borzen, d. o. o. Eko sklad izvaja ukrep na podlagi pogodbe z MOPE. Borzen, d. o. o., izvaja ukrep na podlagi pogodbe z MZI in MOPE. MZI in MOPE skleneta sporazum o sodelovanju pri izvajanju ukrepa.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.3.5 Izgradnja kolesarske infrastrukture

Sredstva so namenjena spodbujanju trajnostne mobilnosti ter omogočanju varne, udobne in neposredne dnevne mobilnosti s kolesom ter s tem preusmerjanja individualnih prevozov z avtomobili v širšo uporabo trajnostnih oblik mobilnosti.

Sofinancirata se izgradnja kolesarske infrastrukture, in sicer gradnja in/ali rekonstrukcija kolesarskih povezav, ki povezujejo različne tipe območji v občini, ter postavitev sistema izposoje javnih koles.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude so občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnega poziva 65SUB-LSKI18 Nepovratne finančne spodbude občinam za naložbe v izgradnjo kolesarske infrastrukture (Uradni list RS, št. 84/18) in 61SUB-LSKI19 Nepovratne finančne spodbude občinam za naložbe v izgradnjo kolesarske infrastrukture (Uradni list RS, št. 17/19).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.3.6 Ureditev in izgradnja parkirišč za kolesa na železniških postajah

Sredstva so namenjena obnovi javne železniške infrastrukture, ki omogoča kolesarjem varnejšo uporabo površin v območju železniških postaj.

Financirata se izvedba prometne ureditve in izgradnja parkirišč za kolesa (kolesarnic) na železniških postajah.

Ukrep izvaja SŽ-Infrastruktura, d. o. o., na podlagi pogodbe o opravljanju storitev upravljavca javne železniške infrastrukture.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2. Učinki izvedbe projekta se ovrednotijo na podlagi ocene zmanjšanja emisij TGP.

13.3.7 Izgradnja kolesarskih povezav v okviru dogovora za razvoj regij

Sredstva so namenjena vzpostavitvi regionalnih kolesarskih povezav.

Sofinancirata se načrtovanje in gradnja regionalnih kolesarskih povezav.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude so občine.

Ukrep izvaja Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: DRSI) na podlagi sporazuma z MOPE.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.3.8 Spodbujanje trajnostne mobilnosti na območjih ohranjanja narave

Sredstva so namenjena spodbujanju trajnostne mobilnosti na območjih ohranjanja narave.

Financira se nakup električnih vozil za prevoz obiskovalcev (vključno s skupinami s posebnimi potrebami) po zavarovanem območju in za opravljanje nalog javne službe varstva narave, električnih plovil za opravljanje javne službe varstva narave ter za prevoze obiskovalcev, koles in električnih koles za prevoz obiskovalcev po zavarovanem območju in za opravljanje nalog javne službe varstva narave ter električnih delovnih strojev za opravljanje javne službe varstva narave in umirjanja prometa na zavarovanih območjih (parkirišča, prometna signalizacija ter druge za to potrebne infrastrukture in opreme). Za premagovanje izjemnih vzponov na gorskih zavarovanih območjih se financira nakup hibridnih vozil.

Upravičenci do porabe sredstev so občine, ki s temi sredstvi pridobljena vozila upravljajo same ali jih pogodbeno oddajo v najem upravljavcu zavarovanega območja, izvajalci javne službe ohranjanja narave na podlagi zakona, ki ureja ohranjanje narave, in sicer upravljavci zavarovanih območij, ustanovitelj katerih je država, strokovna organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ki s temi sredstvi pridobljena električna vozila upravlja sama, in javni zavodi, ki jih je ustanovila država.

Ukrep izvaja MNVP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.3.9 Spodbujanje trajnostne mobilnosti na območjih ohranjanja narave – polnilne postaje

Sredstva so namenjena spodbujanju električne mobilnosti kot pomembnega elementa trajnostne mobilnosti na zavarovanih območjih narave in območjih Natura 2000.

Sofinancira se nakup novih polnilnih postaj, ki izpolnjujejo tehnične zahteve, določene v Uredbi o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva v prometu (Uradni list RS, št. 41/17, 121/21 – ZSROVE in 172/21 - ZOEE).

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude so občine, ki imajo delež ozemlja na območjih Natura 2000 oziroma delež ozemlja na zavarovanih območjih.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnega poziva 53SUB-EVPOL17 Nepovratne finančne spodbude občinam za polnilne postaje za električna vozila v zavarovanih območjih narave in območjih Natura 2000 (Uradni list RS, št. 66/17 in 41/18).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.3.10 Spodbujanje izgradnje infrastrukture za alternativna goriva in nakupa vozil na alternativni pogon

Sredstva so namenjena spodbujanju izgradnje infrastrukture za alternativna goriva ter nakupa vozil in plovil na alternativni pogon.

Sofinancirata se nakup vozil in plovil – prevoznih sredstev, ki za pogon uporabljajo elektriko, vodik in druga alternativna goriva, ter izgradnja in nakup polnilne in druge infrastrukture, nujne za delovanje teh prevoznih sredstev. Del sredstev je namenjen sofinanciranju izvedbe projekta RES HUB – izgradnja in nakup javne vodikove polnilnice z vodikarno na območju Vojašnice Petra Petriča v Kranju, ki omogoča uresničevanje zaveze Slovenije do zveze Nato in zagotavlja Slovenski vojski neodvisen vir energije, ki bo zelene narave. Prav tako je del sredstev namenjen za nakup čolna z električnim pogonom in električne opreme za opravljanje raziskovalnih nalog na področju oceanografije, ki jih izvaja Morska biološka postaja Piran. Sofinanciranje nakupa navedenega čolna z električnim pogonom in električne opreme spodbuja k trajnostnim raziskavam obalnega in odprtega morja – stanja in procesov znotraj morskega ekosistema ter vplivov podnebnih sprememb in drugih posegov vanj. Uporaba najsodobnejše opremljenega čolna z električnim pogonom in električno opremo omogoča raziskovanje, monitoring in izvajanje drugih razvojnih in strokovnih nalog kakovostno, e-mobilno in trajnostno.

Del sredstev je namenjen tudi nakupu službenih vozil posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov, ki za pogon uporabljajo elektriko, vodik ali druga alternativna goriva, ter ustrezne polnilne infrastrukture.

Upravičenci do spodbude so posredni in neposredni proračunski uporabniki ter fizične osebe.

Ukrep izvajajo MOPE, Ministrstvo za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: MJU), Ministrstvo za obrambo, Eko sklad in Nacionalni inštitut za biologijo (Morska biološka postaja Piran).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.3.11 Nadgradnja železniških prog

Sredstva so namenjena povečanju zmogljivosti železniških povezav, večji dostopnosti javne železniške infrastrukture in izboljšanju konkurenčnosti storitev železniškega prevoza.

Sofinancira se nadgradnja železniških prog.

Ukrep izvaja DRSI.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika.

13.3.12 Spodbujanje železniškega tovornega prometa

Sredstva so namenjena spodbujanju prevoza blaga po železnicah, izboljšanju konkurenčnosti storitev železniškega tovornega prevoza in boljši izkoriščenosti javne železniške infrastrukture.

Sofinancira se del stroškov prevozov blaga po železnicah, s katerimi se prevozniku zagotavlja enakopraven ekonomski položaj s prevozniki blaga in potnikov v drugih vrstah prometa oziroma zagotavlja povračilo stroškov, ki jih ima zaradi tega, ker opravlja prevoz, ki ga ne bi opravljal, če bi ga opravljal le zaradi svojega ekonomskega interesa.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude, ki predstavlja državno pomoč, so vsi prevozniki v železniškem tovornem prometu, tj. javni ali zasebni izvajalci prevoza blaga v železniškem prometu, ki so registrirani in licencirani v Republiki Sloveniji ter ki opravljajo železniški tovorni prevoz.

Ukrep izvaja Ministrstvo za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: MZI) na podlagi sporazuma z MOPE in javnega poziva v skladu z Zakonom o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo in 30/18) in Uredbe o nadomestilu dela stroškov za prevoze, raziskave in naložbe prevoznikom, ki opravljajo določene prevozne storitve v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 108/00).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi ocene zmanjšanja obsega emisij iz zgorevanja fosilnih goriv zaradi prevoza po železnicah.

13.3.13 Nakupi novih, okolju prijaznih komunalnih vozil

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v prometu.

Sofinancira se nakup novih komunalnih vozil in delovnih vozil oziroma strojev, namenjenih vzdrževanju javnih površin na območjih občin s sprejetim odlokom o načrtu za kakovost zraka. Emisijski razred vozil je najmanj EURO VI v obliki nepovratnih finančnih spodbud, in sicer 80 odstotkov od vrednosti vozila, brez DDV.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude so občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOPE in javnega poziva 68SUB-KV19 Nepovratne finančne spodbude občinam za nakup novih komunalnih vozil na območjih občin s sprejetim odlokom o načrtu za kakovost zraka.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

13.4 Večsektorski ukrepi ter ozaveščanje in informiranje

13.4.1 Sofinanciranje prireditev v podporo trajnostnemu razvoju

Vse večje prireditve (tekmovanja, olimpijade, kongresi idr.) vplivajo na povečanje toplogrednih plinov v ozračju zaradi množičnih individualnih prevozov obiskovalcev na prireditve, dobave hrane in drugih izdelkov iz oddaljenih lokacij ponudnikov, velikih količin nastalih odpadkov med prireditvijo (odpadna hrana, odpadna embalaža, plastenke pijač, lončki, cigaretni ogorki, reklamni letaki, plakati ...), velike porabe energije idr.

Sredstva so namenjena sofinanciranju ključnih aktivnosti, ki bodo pomembno prispevale k ozaveščanju prebivalcev Republike Slovenije in širše sodelujočih glede trajnostne mobilnosti, trajnostnega komuniciranja, odgovornega ravnanja z odpadki ter k preprečevanju nastajanja odpadkov in zavržene hrane in drugim ukrepom trajnostnega razvoja. Gre za enega najpomembnejših nacionalnih dogodkov, FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju v Planici 2023.

Upravičenci do porabe sredstev so organizatorji prireditev, izbrani na podlagi javnega poziva ali javnega razpisa oziroma organizatorji prireditev na podlagi sklenjene neposredne pogodbe.

Ukrep izvaja Smučarska zveza Slovenije na podlagi pogodbe z MOPE.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

13.4.2 LIFE IP RESTART

Sredstva so namenjena sofinanciranju razvojno-raziskovalnih aktivnosti, ki so potrebne, da se s projektom LIFE IP RESTART izkaže, kako lahko digitalizacija in optimizacija procesov pri odstranjevanju in obdelavi odpadkov prispevata k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Gre za raziskovalne vsebine, ki jih sam program LIFE ne podpira, vendar pa so nujne za izvedbo projekta ter

dokazovanje doseganja kriterijev in ciljev projekta. Pri aktivnostih bo vključeno tudi sodelovanje z drugimi raziskovalnimi ustanovami držav članic.

Glavni namen projekta LIFE IP RESTART je uvesti celosten nabor komplementarnih tehničnih, digitalnih, okoljskih in družbenih krožnih rešitev, s katerimi bi spodbudili izvajanje nacionalnega programa ravnanja z odpadki in programa preprečevanja odpadkov (OPRO) ter tako dosegli čim večjo samozadostnost z vidika surovin in povečali krožno gospodarstvo z recikliranjem odpadkov v uporabne produkte ter tako zagotovili, da bodo cilji, zastavljeni v krovni direktivi o odpadkih, do leta 2035 lahko doseženi.

Aktivnosti se bodo izvajale med izvajanjem projekta LIFE IP RESTART kot komplementarne aktivnosti, ki jih program LIFE ne podpira, saj gre za raziskovalno-razvojne aktivnosti. Vključevale bodo pripravo vsebin, s katerimi se bodo nadgradile aktivnosti, predvidene v celotni dobi trajanja projekta LIFE IP RESTART. Prvi stiki z nekaterimi raziskovalnimi ustanovami (Univerza Delft idr.) so bili navezani že med pripravo projektne dokumentacije.

Ukrep ima pozitiven učinek na gospodarstvo in okolje, saj bo prispeval k zmanjšanju nelegalno odloženih odpadkov, zmanjšal vpliv prevoza odpadkov in prispeval k boljšemu spremljanju celotnega masnega toka odpadka od nastanka do ponovne uporabe.

13.4.3 Sofinanciranje projektov LIFE, ki imajo pozitivne učinke na blaženje in prilagajanje posledicam podnebnih sprememb

Projekti, ki jih sofinancira program LIFE, prispevajo k več ciljem na področju podnebnih sprememb in širše, zato se zagotovi sofinanciranje na razpisih izbranih projektov v letih 2021/2022 in podnebnih projektov v prihodnjih letih v višini 20 % upravičenih stroškov projekta. Lahko se zagotovi finančna podpora projektom, ki se že izvajajo, vendar potrebujejo finančno podporo za nadaljevanje, pri čemer se sofinancirajo od dneva sklenitve pogodbe o sofinanciranju z MOPE.

Primer projekta, ki se že izvaja, je LIFE BEAVER – Življenje z bobrom, mokrišči in podnebnimi spremembami, k financiranju katerega se je MOPE že zavezal.

Evropska komisija je v letu 2020 potrdila tudi projekt LIFE for Seeds, to je projekt za ohranjanje prioritarnih travniških habitatnih tipov v Sloveniji z vzpostavitvijo semenske banke in obnovo in situ. Projekt prispeva k blaženju podnebnih sprememb, saj obnova mokrišč pomeni povečanje sekvestracije ogljika. V okviru projekta bo prav tako dosežen učinek zmanjšanje emisij dušika ter dosežena večja odpornost obnovljenih površin proti suši in eroziji, pri čemer gre tudi za prilagajanje na podnebne spremembe. Projekt programa LIFE je odobrila Evropska komisija.

Poleg tega bodo sofinancirani tudi drugi projekti LIFE, prijavljeni in izbrani po javnem pozivu za sofinanciranje teh projektov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1., 2. in 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi števila izvedenih projektov LIFE in merilih izbora projekta Evropske komisije.

14 Raziskave, inovacije in konkurenčnost

14.1 Zelena delovna mesta

Sredstva so namenjena krepitvi kadrovskih potencialov v dejavnostih, pomembnih za prehod v nizkoogljično družbo.

Financira se program subvencij za delodajalce, ki bodo na zelenih delovnih mestih, opredeljenih s široko definicijo, ki vsebuje pet meril (to so poklic, dejavnosti na delovnem mestu, dejavnost delodajalca in njegovi proizvodi ali storitve ter dodatno merilo, trajnostni certifikat), za nedoločen čas zaposlili osebe, prijavljene v evidenci brezposelnih.

Upravičenci do prejema subvencije so vsi delodajalci, ki izpolnjujejo pogoje, razen gospodarskih družb v 100-odstotni lasti Republike Slovenije, in delodajalci, ki poslujejo v sektorju S.13 – Država, ter delodajalci, ki poslujejo v sektorju S.15 – Nepridobitne institucionalne storitve gospodinjstvom, razen če poslujejo kot društvo, združenje, ustanova, zavod ali mladinski svet.

Ukrep izvaja Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje na podlagi pogodbe z MOPE in javnega poziva.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi statistike podeljenih spodbud ter analize po dejavnostih in poklicih (vključno s kategorizacijo glede na prispevek poklicev in dejavnosti k trajnostnemu razvoju).

14.2 Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju

Sredstva so namenjena sistematičnemu vključevanju podnebnih ciljev in vsebin v predšolsko vzgojo, osnovno in srednješolsko izobraževanje, višješolsko strokovno izobraževanje in izobraževanje odraslih.

Ključni dejavnosti triletnega ukrepa (2021–2023), ki se financirata, sta priprava in izvajanje celostnega programa ozaveščanja ter vzgoje in izobraževanja o podnebnih spremembah v kontekstu vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj (v nadaljnjem besedilu: VITR), ki ga vsak javni zavod pripravi, preizkusi in evalvira za svojo raven oziroma področje izobraževanja. Za izvajanje programa javni zavodi pripravijo podrobnejše usmeritve v okviru kurikulumov in učnih načrtov, razvoja vzgojno-izobraževalnih ustanov oziroma organizacij ter izobraževanja učiteljev in drugih zaposlenih. Poleg tega javni zavodi izdelajo nova oziroma posodobijo obstoječa učna gradiva, priročnike in didaktične komplete za izvajanje programa. Vzpostavijo demonstracijske vrtce, šole in druge izobraževalne organizacije (regijsko uravnoteženo), ki se celostno preoblikujejo v smeri trajnostnega načina življenja in dela ter zmanjševanja ekološkega odtisa, tudi z izvedbo manjših naložb, ki bodo omogočale ustrezno opremljenost za izvajanje celostnega programa.

V okviru ukrepa je predvideno financiranje sistemske dejavnosti, povezane s programom, ki jih MIZŠ in javni zavodi izvajajo koordinirano, in sicer priprava predlogov za posodobitve nacionalnih smernic za vzgojo in izobraževanje za trajnostni razvoj, vzgojno-izobraževalnih programov, učnih načrtov ter drugih kurikularnih dokumentov in podlag s podnebnimi cilji in vsebinami; priprava predloga načrta

uvajanja programa v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter drugih izobraževalnih organizacijah v Sloveniji z vzpostavitvijo sistemskega pristopa k vzgoji in izobraževanju ter ozaveščanju o podnebnih spremembah in razvoju kompetenc za prehod v nizkoogljično družbo (s poudarkom na vključitvi podnebnih ciljev in vsebin v redni sistem nadaljnega izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v vzgoji in izobraževanju); komuniciranje z javnostmi, objava člankov ter vzpostavitve spletne strani programa za deležnike in širšo javnost za ozaveščanje ter vzgojo in izobraževanje o podnebnih spremembah v kontekstu VITR.

V zadnjih dveh letih izvajanja ukrepa sta predvidena preizkus in evalvacija programa na širšem vzorcu do 80 šol oziroma vzgojno-izobraževalnih organizacij. Predvidoma bo vzpostavljenih skupno do 15 demonstracijskih vzgojno-izobraževalnih zavodov oziroma organizacij. Poleg navedenega bo v okviru ukrepa zagotovljena finančna podpora za do 40 odstotkov vzgojno-izobraževalnih zavodov oziroma organizacij za izvajanje krajših dejavnosti, povezanih s podnebnimi cilji, ki so v Sloveniji že uveljavljene ter jih bodo strokovno verificirali navedeni javni zavodi, vsak za svojo raven oziroma področje dela.

Upravičenci do porabe sredstev so javni zavodi na področju izobraževanja po 28. členu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj): Zavod RS za šolstvo, Center RS za poklicno izobraževanje, Andragoški center Slovenije, Šola za ravnatelje, Center šolskih in obšolskih dejavnosti ter drugi pomembni partnerji s tega področja. Za administrativno-tehnično izvajanje ukrepa, izvedbo javnih pozivov oziroma javnih naročil sta poleg naštetih javnih zavodov upravičenca tudi MIZŠ in MOP.

Ukrep izvajajo MOPE, MVI in javni zavodi iz prejšnjega odstavka na podlagi tristranskih pogodb, sklenjenih med MOPE, MVI in posameznim javnim zavodom, ter na podlagi podrobnejših programov dela javnih zavodov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi števila izvedenih dejavnosti.

14.3 LIFE BioTHOP

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE BioTHOP namenjena podpori uvedbe 100-odstotno biorazgradljive in kompostabilne vrvice v proces gojenja hmelja z inovativnim razvojem krožnega modela ravnanja z biomaso (hmeljevino).

Sofinancira se izvedba dejavnosti v okviru razvoja, preizkušanja in optimizacije uporabe hmeljevine v industrijske namene, in sicer v treh demonstracijskih fazah projekta razvoja in demonstracije uporabe treh novih družin izdelkov na podlagi biorazgradljive polimerne mlečne kisline (polymer polylactic acid, PLA): spremenjene formulacije PLA za uporabo v tkanju biokompostabilne vrvice, posebej prilagojene hmeljarski industriji, preoblikovana odpadna vlakna hmelja za oblikovanje celuloze v embalažni industriji in obnovljeni kompoziti PLA, ojačani s hmeljevimi vlakni, za uporabo v vrtnarstvu.

Ukrep izvajajo vodilni partner projekta **Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije** ter partnerja v projektu **Razvojni center TECOS** in **Razvojna agencija Savinja**.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

14.4 LIFE Turn to e-circular

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE Turn to e-circular namenjena spodbujanju ukrepov krožnega gospodarstva, predvsem servisiranja, souporabe in garažnih razprodaj, oddaji delujočih aparatov, vzpostavitvi procesa priprave električne in elektronske opreme za ponovno uporabo ter spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov, ki temeljijo na načelih krožnega gospodarstva.

Sofinancirajo se izvedba dejavnosti ozaveščanja, informiranja, izobraževanja in usposabljanja ključnih deležnikov za to, da se čim večji del elektronskih in električnih odpadkov preusmeri nazaj v uporabo in da se e-naprave popravljajo, servisirajo, delijo ali pa vsaj pravilno predajo po koncu dobe uporabe, vzpostavitev mreže zbirnih mest za oddajo e-opreme pri lokalnih zbirnih centrih, priprava usklajenih smernic in navodil za preusmeritev e-opreme nazaj v ponovno uporabo, pripravo na ponovno uporabo in obnovo rezervnih delov, vzpostavitev spletnega foruma krožnega gospodarstva kot stičišča za uporabnike, proizvajalce, ponudnike storitev, predelovalce opreme, skupnosti souporabe in promotorje garažnih razprodaj z video vsebinami za servisiranje in preprosta popravila ter aplikacijo za usmerjanje uporabnikov v diagnostiko in povezave do prodajnih platform, vzpostavitev mobilne servisne delavnice, da bi popravila približali lokalnemu okolju.

Ukrep izvajajo vodilni partner projekta Zeos, d. o. o., ter partnerji v projektu TSD, d. o. o., in Gospodarska zbornica Slovenije.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

14.5 LIFE HIDAQUA

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE HIDAQUA namenjena spodbujanju razvoja in integraciji trajnostnega koncepta ravnanja z vodnimi viri v industriji.

Sofinancirajo se razvoj naprednega sistema čiščenja vode, ki bo hkrati omogočal recikliranje industrijske odpadne vode in izkoriščanje vode iz alternativnih virov (somornica in meteorna voda), ter naložbe v uvedbo tehnologije in pristopov ničelnega izpusta tekočine (Zero Liquid Discharge) in brez odpadkov (Zero Waste), ki bodo omogočili recikliranje vseh odpadkov iz procesa čiščenja vode.

Ukrep izvajajo vodilni partner projekta Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG) ter partnerji v projektu HIDRIA, d. o. o., Institut Jožef Stefan in Geologija, d. o. o.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

15 Prilaganje

15.1 Izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Sredstva so namenjena izvajanju ukrepov prilaganja podnebnim spremembam z ohranjanjem biotske raznovrstnosti.

Financira se izvajanje ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na mokrišča na zavarovanih območjih, ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst ter ukrepov za ekosistemske storitve in krajinskih značilnosti. V tem okviru se financirajo stroški naložb ter sredstva za blago in storitve.

Predvidene dejavnosti v okviru izvedbe ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na mokrišča so ohranjanje, obnova in vzpostavitev mokrišč (tudi travišč), oblikovanje, izgradnja ali obnova in dvig nasipov in pragov, prilagoditev in zamenjava zaporničnih sistemov med pretočnimi kanali ter pretočnimi kanali in morjem, priprava načrtov izvedbe ukrepov za ohranjanje, obnovo in vzpostavitev mokrišč, priprava strokovnih podlag za celovit program ukrepov ohranjanja mokrišč (izdelava metodologije), zagotavljanje povezanosti mokrišč, vzpostavitev infrastrukture in pogojev za nadzorovani dotok ali odtok morske ali celinske vode na mokrišče ali z njega, obnova in prilagoditev notranje vodne infrastrukture (notranjih nasipov, kanalov, bazenov), vzpostavitev in obnova črpališč vode, poglobljanje in čiščenje jarkov in kanalov zaradi večje pretočnosti, poglobitev lagun, bazenov ali drugih delov mokrišč, vzpostavitev dodatnih lagun, mlak, ribnikov ali drugih stoječih voda ali njihova obnova, vzpostavitev ali obnova infrastrukture za odvodnjavanje padavinskih voda, ureditve ali zasaditve vegetacije za preprečevanje erozije tal oziroma brežin ob vodah in morju ter zasipavanja mokrišč, za uravnavanje osvetljenosti oziroma osenčenosti habitatov, oblikovanje ali nadvišanje gnezditvenih otokov za gnezdenje ptic ali drugih posebej pomembnih delov habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zasaditve avtohtone vegetacije za namen »plavajočih otokov« kot pomembnega dela habitatov nekaterih močvirnih vrst ptic, za uravnavanje temperaturnih ali osvetlitvenih razmer v habitatih, za preprečevanje erozije, vzpostavitev meteoroloških postaj (z repetitorji, piezometri za merjenje gladine podtalnice, z avtomatskimi merilniki gladine vode ipd.) za pravočasno odzivanje na spremembe, drugi ukrepi za uravnavanje vodnega režima in preprečevanje škodljivih vplivov zaradi dviga gladine morja, vremenskih ujm ali drugih dejavnikov podnebnih sprememb ter nakup naprav in orodij, prilagojenih za izvajanje ukrepov.

Predvidene dejavnosti v okviru izvedbe ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst so ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah, spremljanje razširjenosti tujerodnih vrst v Sloveniji, priprava in izvajanje zgodnjega odkritja in hitrega odziva za invazivne tujerodne vrste, priprava in izvajanje obvladovanja močno razširjenih vrst, izdelave študij za pripravo ocen tveganja zaradi invazivnosti tujerodnih vrst, izdelava informacijskih rešitev, namenjenih spremljanju izvedbe ukrepov obvladovanja invazivnih tujerodnih vrst, nakup naprav in orodij, prilagojenih za izvajanje ukrepov, ter druge dejavnosti za preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.

Predvidene dejavnosti v okviru izvedbe ukrepov za krepitev ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, so ozaveščanje o pomenu ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti, izbor ekosistemov, ki nudijo ekosistemske storitve, ter izbor krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, izdelava informacijskih rešitev, namenjenih njihovem spremljanju, opredelitev ukrepov za njihovo ohranjanje in izboljšanje,

priprava predlogov za vključevanje ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti v pomembne dokumente na različnih področjih.

Upravičenci do porabe sredstev so izvajalci državnih javnih služb s področja ohranjanja narave (upravljavci: Triglavski narodni park, Regijski park Škocjanske jame, Kozjanski regijski park, KP Radensko polje, KP Goričko, KP Kolpa, KP Strunjan, KP Sečoveljske soline, KP Ljubljansko barje, NR Škocjanski zatok ter javna zavoda Zavod RS za varstvo narave in Zavod za ribištvo Slovenije) ter izvajalci pogodbenega ali skrbniškega varstva za izvajanje posameznih nalog upravljanja zavarovanih območij pod pogojem, da so ukrepi določeni v njihovih potrjenih delovnih načrtih ali programih, predhodno usklajenih z MNVP, in tudi izvajalci, izbrani na podlagi javnih razpisov.

Sredstva se bodo izplačevala na podlagi pogodb, sklenjenih med MNVP in izvajalci državnih javnih služb s področja ohranjanja narave, izvajalci pogodbenega ali skrbniškega varstva za izvajanje posameznih nalog upravljanja zavarovanih območij ter tudi izvajalci, izbrani na podlagi javnih razpisov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi deleža (števíla in obsega) izvedenih dejavnosti, načrtovanih dejavnosti v potrjenih letnih programih ter načrtih dela izvajalcev javnih služb in pogodbenega ali skrbniškega varstva, in sicer zmožnost samoohranitve mokrišč v primeru ekstremnih vremenskih dogodkov, dviga gladine morja ali drugih posledic podnebnih sprememb ter ohranjenost indikatorskih vrst ali habitatnih tipov, ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti na zavarovanih območjih, vezanih na izvedene ukrepe za invazivne tujerodne vrste.

15.2 Sofinanciranje programov na področju naravnih nesreč

Sredstva so namenjena sofinanciranju ukrepov obnove za odpravo posledic naravnih nesreč, kar prispeva k cilju prilagajanja na podnebne spremembe, saj zagotovi, da je odpornost na prihodnje naravne nesreče ob pričakovanih vplivih podnebnih sprememb (npr. povečanju pogostosti in intenzivnosti izrednih padavin) na obravnavanem območju višja, in sicer zaradi povečanja odpornosti infrastrukture, izboljšane gradbeno-statičnega stanja stavb (odvodnjavanje, utrditev bankin, podpora konstrukciji se izvedejo tako, da se odpornost na naravne nesreče poveča, tako da prenese več padavin, plazovitosti ipd.) in izboljšane stanja vrtnoarhitekturne dediščine zaradi izvedbe ustreznih arborističnih sanacijskih ukrepov.

Sofinancira se obnova oziroma sanacija objektov, poškodovanih ob posameznem dogodku, ki je prepoznan kot naravna nesreča velikega obsega v skladu z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/07, 102/07, 40/12 – ZUJF in 17/14) in je za ta dogodek Vlada RS sprejela Program odprave posledic nesreče, posamezni objekt pa je opredeljen s sprejetim programom. Gre za objekte lokalne infrastrukture, izvedbo geotehničnih ukrepov za zavarovanje stvari pred nadaljnjim poškodovanjem in za odpravo posledic na objektih državne infrastrukture – predvsem gre za vodotoke.

Sofinancira se odprava/sanacija posledic zemeljskih plazov, usadov in udorov ter zaščita pred padajočim kamenjem v skladu s Programom nujnih ukrepov za odpravo posledic nestabilnosti tal majhnega in srednjega obsega za leti 2020 in 2021, s katerim se je Vlada RS seznanila s sklepom št. 84300-13/2020/3 dne 12. 11. 2020.

Sofinancira se izvajanje ukrepov za odpravo posledic plazov velikega obsega v skladu z Zakonom o ukrepih za odpravo posledic določenih zemeljskih plazov večjega obsega iz let 2000 in 2001 (Uradni list RS, št. 3/06 – uradno prečiščeno besedilo, 80/10 – ZUPUDPP in 109/12; v nadaljnjem besedilu: ZUOPZP). Ti plazovi so Stovže v občini Bovec, Slano blato v občini Ajdovščina, Macesnikov plaz v občini Solčava, plaz Podmark v občini Šempeter Vrtojba, plaz Strug v občini Kobarid, plaz Gradišče v občini Nova Gorica in plazišče Šmihel v občini Nova Gorica.

V okviru protokolov in postopkov ocenjevanja neposredne škode, ki jo povzročijo naravne nesreče, so evidentirane občine, ki so utrpeli škodo, ter tudi konkretni poškodovani objekti. Predmet sofinanciranja obnove so lahko samo ob posameznem dogodku evidentirani poškodovani objekti, pri čemer lahko občina postavi prednostni vrstni red obnove. Z upravičenimi občinami se za upravičene objekte sklene pogodba o sofinanciranju v višini neto izvedbe gradbenih del na podlagi odločitve občine o oddaji javnega naročila in v skladu z Zakonom, ki ureja javno naročanje. Občine morajo zagotoviti sredstva za izdelavo potrebne tehnične dokumentacije za obnovo ter tudi sredstva za plačilo stroškov nadzorov in plačilo davka na dodano vrednost.

Pri obnovi poškodovanih objektov vodne infrastrukture se sklene neposredna pogodba z na javnem razpisu izbranimi koncesionariji za izvajanje nalog obvezne javne gospodarske službe za posamezno porečje, kjer prednostni vrstni red obnove in nabor objektov za nujno sanacijo med vsemi poškodovanimi objekti opravi Direkcija RS za vode. Obnove objektov vodne infrastrukture med letoma 2012 in 2019 se izvajajo po principu in na način izvajanja programov odprave posledic naravnih nesreč na podlagi Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč.

Za odpravo posledic naravnih nesreč na lokalni infrastrukturi in izvedbo geotehničnih ukrepov je upravičenec občina oziroma lokalna skupnost. Za izvedbo ukrepov za odpravo posledic plazov velikega obsega je upravičenec MNVP, ki v skladu z določili ZUOPZP opravlja naloge pooblaščenega investitorja države za izvedbo geotehničnih in vodnogospodarskih ukrepov. Za izvedbo ukrepov na vplivnih območjih plazov velikega obsega se dela za posamezno nalogo oddajajo z oddajo javnega naročila v skladu z določili ZJN. Na podlagi zaključenega postopka oddaje javnega naročila se z izbranim izvajalcem sklene pogodba.

Del sredstev se nameni organizaciji gasilske olimpijade. Da bi zmanjšali izpuste, je treba začeti pripravljati prireditve, ki so organizirane tako, da z aktivnostmi sledijo zastavljenim ciljem na področju blaženja podnebnih sprememb in torej prispevajo k zmanjšanju izpustov. Gasilska tekmovanja se organizirajo in izvajajo za preverjanje in pridobitev strokovne in fizične sposobnosti gasilcev, preverjanje psihofizične in strokovne usposobljenosti operativnih gasilcev, spoznavanje in utrjevanje medsebojnih odnosov ter izmenjavo izkušenj. Gasilska tekmovanja spadajo med strokovno in praktično izobraževanje gasilcev.

Ukrep izvaja MNVP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2, saj gre za prilagajanje podnebnim spremembam s krepitvijo odpornosti grajenega okolja na pričakovane vplive podnebnih sprememb z namenom preprečitve materialne škode oziroma izgube človeških življenj zaradi ekstremnih vremenskih pojavov, katerih intenzivnost je čedalje večja. Obnova poškodovanih objektov mora biti izvedena tako, da je grajeni objekt odporen proti pričakovanim vplivom podnebnih sprememb v naslednjih tridesetih letih, kar se izkazuje z ustreznim elaboratom izračuna odpornosti načrtovane sanacije objekta na pričakovane vplive podnebnih sprememb na

podlagi publikacije *Ocene podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja* (ARSO, november 2018). Obnovljeni objekt v prihodnje zaradi istega vzroka ne sme utrpeti enake škode.

15.3 LIFE AMPHICON

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE AMPHICON namenjena varstvu dvoživk in obnovi njihovih habitatov.

Sofinancirata se izvedba dejavnosti obnovitve ali ponovne vzpostavitve mrestišč (predvidena ureditev 130 mlak v Sloveniji) in kopenskih habitatov (predvidenih 52 ha v Sloveniji), naložb za vzpostavitev učinkovitih ukrepov za ohranjanje dvoživk na štirih najbolj problematičnih cestnih odsekih na Radenskem polju, Ljubljanskem barju in v Kozjanskem parku, ter izvedba dejavnosti za prenos primerov dobrih praks v druge dele Slovenije.

Vodilni partner projekta je Občina Grosuplje, partnerji v projektu pa so Zavod za turizem in promocijo Turizem Grosuplje (Krajinski park Radensko polje), Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje, Javni zavod Kozjanski park, DRSI ter Center za kartografijo favne in flore.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa se ovrednotijo na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.